

Maalestof. Jeg kan anføre som Bevis for dette et Exempel, som ligger lige for, nemlig fra Tyssland, hvor man er kommen til stor Frigjørelse paa dette Punkt, og hvor man har indrettet et Forhold med Lægerne, som ikke kjendes her i Danmark, idet man har delt dem i approberede og ikke approberede Læger; de første have taget Examen, men af de andre forlanger man ikke nogen saadan. Der er, efter at dette er blevet til Lov, Kvaksalveriet været i en saadan Grad, at en berømt Læge har sagt, at Kvaksalvernes Frøthed kun kan maales i Hvide med den Dumhed, med hvilken deres Klienter benytte dem. Disse Ord skal jeg nu ikke gøre til mine, men det Afgjørende er, at der allerede her i Landet er en meget stærkt udbredt Overtro paa dette Punkt. Jeg vil henvide de ærede Medlemmer til en Afhandling, der har staaet at læse i et Tidsskrift, der udgives af et æret Medlem af dette Thing, nemlig „Tilskueren“. Der staaer en Afhandling af en Læge, der ogsaa i dette Thing er velbekjendt, nemlig Læge Drejer, som just ikke kan mistænkes for at nære Høremening. Han har skrevet en Afhandling, der hedder: „Ovre fra Heden“, hvori han har gjennegeaaet de overtroiske Forestillinger, der findes i den Egn, hvor han var. Hvis ærede Medlemmer, der have Interesse for denne Sag, vilde sætte sig ind i denne Afhandling, tror jeg, at de vilde blive forstærkede over, hvilke Anskuelser der endnu kunne næres blandt den lavere Befolkning paa disse Punkter. Det ærede Medlem for Ribe Amts Bde Valgkreds (Bust), hvem jeg ellers pleier at være enig med, ryster paa Hovedet. Jeg henviser ham til denne Afhandling; der vil han faae tilstrækkelig Bested om, hvad der endnu paa Heden kan tros i den Retning (Bust: Det passer ikke med Virkelighed, hvad der staaer i den Afhandling). Jeg kan dertil kun sige, at den Læge, som jeg citerer, anfører ganske bestemte Oplevelser, som for ham dokumentere en saadan Overtro. Tilstedeværelse. Han anfører en Hlog Kone ved Navn Ma' Honning, der har brugt de mest mærkelige Kure, som jeg ikke vil fortælle for ikke at komme ind paa Anekdoter, som ikke ere paa deres Blads her. Som sagt, trods den ophyste Tilstand, hvori vor Almue befinder sig i Forhold til mange andre Landes Almue, er den dog desværre paa dette Punkt ingenlunde frigjort for den indgroede Overtro, der bunder i langt tilbageliggende Forestillinger hos Mennefteslægten, Forestillinger, som kunne føres tilbage til en mytologisk Oprindelse. Denne Overtro er saa eksisterende, at man ikke alene paa disse Punkter kan paavise,

hvorledes den endnu bestandig er til og gror og udbreder sig, men hvis man sender Noget til de Samlinger af Folkemening, som findes her i Landet, ser man, hvorledes det ogsaa paa andre Punkter bestandig er gamle Fortidsforestillinger, der findes i Nutidens Mennefter. Og dette Punkt, med Hensyn til Sygdommes Helbredelse, er et af dem, hvor Traditionen gror kraftigst; det kan der ikke være Tvivl om. Jeg skal henvide dem, der ønske at gjøre sig bekjendt med denne Sag, til „Skattegraveren“, hvis Ud-giver, Ewald Tang Kristensen, nyder en meget fortjent Understøttelse af Staten, netop som Opsamler af vor hele Række Folketraditioner. Der vilde de Herrer kunne se, hvad det endnu kan tros i dette Land. Der er dernæst Hensynet til Publikum's Interesse, og jeg gjør her opmærksom paa et Forhold, der har fundet Sted i Tyssland, efterat man er gaaet til den Foranskaltning med Hensyn til Kvaksalveriet at hævde Straffebestemmelserne, det var nemlig det, at Landlægernes Antal tog af. Det er Noget af det Allervigtigste at lægge Mærke til ved denne Sag, hvad den frygtelige Konsekvens af denne Lovgivning vil blive for Landbefolkningen, nemlig at det vil blive endnu umuligere, end det er for Diebliffet for Læger med Examen at nedfætte sig paa Landet. Jeg har gjenne-mset en Række af Forhandlinger, der have fundet Sted i Tyssland i et Lægeraad om dette Spørgsmaal. Der har man anført dette som den frygtelige Konsekvens deraf, at Landbefolkningen mindre vil kunne komme til at henvende sig til autoriserede Læger, til videnskabelig uddannede Læger i Tilfælde af Sygdom end før, fordi det mange Steder ikke kunde betale sig for Læger at nedfætte sig paa Landet, efterat man havde borttaget den Sky for Udøvelse af Kvaksalverivirksomhed, som før var tilstede. Dette har med Hensyn til et andet Punkt, som ogsaa den ærede Minister særlig nævne, en overordentlig Betydning, nemlig med Hensyn til Epidemier. Der tror jeg, det saa at sige er godtgjort fra videnskabelig Side, at Forholdet med Hensyn til Epidemier vil stille sig helt forskjelligt for Fremtiden, hvis man borttager de Straffebestemmelser, vi have. Vi kunne ikke paa een Gang vedtage en Epidemilov som den fra i Fjor og samtidig give en Kvaksalverilov som denne, hvorved vi op-hæve den Mulighed for en virkelig kynbig Behandling af Epidemierne, som tilsigtedes ved Epidemiloven. Hvis man endelig vil tage Hensyn til det rent moraliske Spørgsmaal, da maa man huske, at Kvaksalverne paa en særlig uheldig Maade forstaaet at udnytte fattigfolks Overtro. Det er endelig ogsaa Noget,